

Список використаних джерел:

1. Безручко Л. С. Методика оцінки туристичних історико-культурних ресурсів (на прикладі Турківського району Львівської області): навчально-методичний посібник. Львів, 2013. 160 с.
2. Бейдик О. О. Рекреаційно-туристські ресурси України: Методологія та методика аналізу, термінологія, районування: Монографія. Київ: ВПЦ «Київ. ун-т», 2001. 298 с.
3. Задворний С. І. Територіальна організація культурно-мистецької сфери регіону (на матеріалах Хмельницької області): монографія. Тернопіль: Вектор, 2020. 228 с.
4. Коберніченко Т. Рекреаційний потенціал гірських сіл Турківського району Львівської області. Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. 2009, № 10. С. 65-68.
5. Кузик С. П. Теоретичні проблеми туризму: суспільно-географічний підхід: монографія. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2010. 254 с.
6. Петранівський В. Л. Туристичне краєзнавство: Навчальний посібник. За ред. проф. Ф. Заставного. 2-ге вид. виправлене. К.: Знання, 2008. 575 с.
7. Смаль І. В. Основи географії рекреації і туризму: навчальний посібник. Ніжин: Ніжинський державний педагогічний університет ім. М. Гоголя, 2004. 263 с.
8. Офіційний сайт Турківської міської ради. URL: <https://turka-mrada.gov.ua/>.

Муха Р.

магістрант II курсу

спеціальності 242 Туризм

Науковий керівник – викл. Пушкар Б. Т.

ТУРИСТИЧНА ПОЛІТИКИ В КРАЇНАХ ЄС ЯК ЗРАЗОК ДЛЯ ФОРМУВАННЯ СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ ЗАСАД

Низка міжнародних договорів, конвенцій і декларацій міжнародних організацій формують основи міжнародно-правового регулювання системи туризму і міжнародних подорожей. Стаття 24 Загальної декларації прав людини, прийнята Генеральною асамблеєю ООН 10 грудня 1948 року, проголошує: «Кожна людина має право на відпочинок і вільний час, включаючи розумне обмеження робочого часу і періодичні оплачувані відпустки». Стаття 12 «Міжнародного пакту про громадянські і політичні права», прийнятого 6 грудня 1966 року Генеральною асамблеєю ООН, закріплює право кожної людини вільно залишати будь-яку країну, у тому числі власну.

У дослідженні процесів європейської інтеграції важливого значення набувають питання формування та реалізації спільних політик ЄС та напрямів його діяльності. Дедалі більша увага звертається на можливості проведення спільних заходів у різних сферах і вдосконалення інституційних механізмів функціонування розширеного ЄС. На сучасному етапі однією з таких сфер є туризм, оскільки інтерес світової спільноти до ЄС як до туристичного регіону з кожним роком зростає.

Для України важливість дослідження спільних політик загалом і туристичної політики зокрема зумовлюється територіальною близькістю до ЄС – західний кордон України став кордоном між Україною та ЄС – та втіленням курсу на європейську інтеграцію в межах реалізації спільних угод і проєктів.

У процесі адаптації національних правових систем до норм ЄС усі країни-кандидати від 2000 р. спрямовували національні політики у сфері туризму на вирішення трьох проблем: гармонізація національного права з правом ЄС; розвиток і налагодження конкурентоспроможності туризму; зміна організаційних структур туризму. Після приєднання до ЄС країни-члени долучилися до реалізації політики ЄС у сфері туризму, яка передбачає створення умов для розвитку туризму з урахуванням проблем охорони навколишнього середовища, діяльності малих і середніх підприємств, створення можливості збільшення працевлаштування в туристичних регіонах, підтримки локальної ініціативи у сфері туризму, активізації туристичних регіонів.

Безпрецедентне розширення ЄС 2004 р. природно спричинилося як до позитивних, так і до негативних тенденцій у цій сфері функціонування Співтовариства. З одного боку, процес розширення зумовив появу нових викликів і загроз: зростання конкуренції та цін, вплив фахівців із центральноєвропейських країн до «старої» Європи, насамперед висококваліфікованих. З іншого боку, нові країни-члени отримали доступ до туристичних ринків ЄС та загальноєвропейської системи захисту споживачів, можливість удосконалення транспортних та інформаційних мереж, зростання руху туристичних потоків до цих країн.

Результатом довготривалого впливу розширення ЄС на розвиток туризму буде подальше посилення внутрішньорегіонального туризму. Нові країни-члени матимуть користь з транспортної політики ЄС та розвитку транс'європейських мереж, так само як і зі спільних правил конкуренції у сферах податків, стандартів якості та захисту прав споживачів. Передбачається зростання купівельної спроможності громадян нових країн-членів, яке збільшить кількість туристів з цих країн у інші європейські країни.

Інституційна структура політики ЄС у сфері туризму дозволяє її підрозділити на основні інституції та допоміжні. Основними інституціями є Відділ туризму Генерального управління з питань підприємництва Європейської Комісії, Комітет транспорту і туризму Європейського Парламенту та Рада ЄС у форматі засідань з питань конкуренції (внутрішній ринок, виробництво, дослідження та туризм). Важливе значення для розвитку політики у сфері туризму, як і усіх політик першої опори, має Європейська Комісія. В її структурі

функціонує Відділ туризму при Генеральному управлінні з питань підприємництва та працює Комісар з питань промисловості та підприємництва, який відповідає за сферу туризму.

Однією з основних функцій Відділу туризму є координація діяльності в межах повноважень Європейської Комісії з метою цілковитого забезпечення інтересів туризму при підготовці законодавства, а також здійсненні програм і політик, що безпосередньо не пов'язані з завданнями туризму, але або включають аспект туризму, або суттєво впливають на пов'язану з ним діяльність.

Європейський Парламент у межах своїх повноважень значно менше залучений до формування політики ЄС у сфері туризму, але активно підтримує усі ініціативи Європейської Комісії щодо її формування та розвитку. Про важливість політики у сфері туризму для ЄС свідчить наявність в Парламенті Комітету з питань транспорту та туризму.

Рішення Ради ЄС, які приймаються на її засіданнях, прямо чи опосередковано впливають на політику у сфері туризму, а тому належать до нормативно-правової бази цієї політики. Проблеми туристичної політики розглядаються на засіданнях Ради з питань конкуренції (внутрішній ринок, виробництво, дослідження та туризм).

Слід відзначити ідею Ради ЄС щодо проведення щорічних Європейських туристичних форумів на найвищому рівні для поглиблення співпраці і координації діяльності у сфері туризму (21 травня 2002 р.). Європейський туристичний форум, який, на нашу думку, є допоміжною інституцією ЄС у сфері туризму, став прототипом зустрічей Ради для вирішення питань політики у сфері туризму і «найвищою інстанцією» з питань розвитку туризму в ЄС.

Допоміжними інституціями є також Консультативний комітет з туризму, Економічний і соціальний комітет і Комітет регіонів. Основними функціями Консультативного Комітету з туризму, заснованого 1986 р., є сприяння обміну інформацією, консультації та співробітництво у сфері туризму. До його складу входять представники 30 країн Європейської економічної зони (27 країн – членів ЄС, а також Норвегія, Ісландія і Ліхтенштейн). З 2002 р. повноваження Консультативного комітету з туризму розширено задля налагодження співпраці на усіх етапах реалізації політики ЄС у сфері туризму.

У процесі прийняття рішень теж простежується загальна для ЄС схема. Право законодавчої ініціативи у сфері туризму належить Європейській Комісії. Крім того, хоч Рада і є головним органом щодо прийняття рішень і видання правових актів, Комісія в процесі своєї роботи також може видавати розпорядження, директиви, рішення та інші правові акти. Це можуть бути як виконавчі приписи до

розпоряджень Ради, так і документи, видані в межах власних повноважень. Найчастіше Комісія приймає рішення ненормативного характеру, спрямовані до конкретного адресата. Треба підкреслити, що, як і в діяльності Ради, в правотворчій діяльності Комісії діє принцип обмеженої компетенції. Для видання кожного правового акту необхідна відповідна правова основа, яка окреслена у статтях установчих договорів. Дуже часто в них конкретно визначений вид документа, який має видаватися в тій чи іншій сфері або в тому чи іншому випадку.

Згідно з Договором про ЄС, при прийнятті рішення у сфері туризму необхідно дотримуватися такої процедури: Європейська Комісія подає проект пропозицій на розгляд Європейському Парламенту, який або схвалює його, або повертає з зауваженнями на доопрацювання. Якщо ЄК та ЄП узгодили між собою текст, проект пропозицій подається на затвердження у Раду ЄС. Процедура прийняття рішень для туризму вимагає одностайної згоди Ради ЄС. Саме принцип одностайності часто перешкоджає вирішенню важливих питань.

Після переможного завершення війни, вважаємо, що співпраця з високорозвиненими державами та використання їхнього досвіду слугуватиме гарантом успіху та допоможе розвинути свою стратегію формування політики у сфері туризму та інституційного забезпечення відповідно до норм ЄС, що сприятиме налагодженню контактів та інтеграції України і ЄС.

Список використаних джерел:

1. Краєвська О. А. Концептуальні засади та інституційні механізми політики Європейського Союзу у сфері туризму. Автореф. ... канд. політ. наук. Львів, 2007. 22 с.
2. Кузишин А. В. Міжнародний туризм: Навчальний посібник. Тернопіль: Вектор, 2016. 204 с.
3. Кузишин А. В. Міжнародний туристичний бізнес. Навчальне видання. Тернопіль: ТНПУ імені В. Гнатюка, 2019. 146 с.

Новосад Н.

магістрант II курсу

спеціальності 242 Туризм

Науковий керівник – доц. Задворний С. І.

ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНІ РЕКРЕАЦІЙНІ РЕСУРСИ МІСТ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

На розвиток історико-культурної рекреації в значній мірі впливають рекреаційна привабливість території, зокрема, наявність історико-культурних рекреаційних ресурсів, їхній стан, цінність та збереженість. Саме останні складають собою історико-культурну